

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:876

av Tuve Skånberg (KD)

Integration genom svenska språket

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utveckla svenska för invandrare utifrån internationellt framgångsrika metoder.

Motivering

Det är angeläget att alla som invandrar till Sverige får lära sig svenska språket på ett betydligt bättre sätt än i dag. Det är också viktigt att detta sker så att alla familjemedlemmar ges möjlighet att lära sig svenska utifrån sina förutsättningar. För att integreras i det svenska samhället är det nödvändigt att kunna föra åtminstone en enkel konversation på vårt lands språk.

Länder som har varit framgångsrika i att integrera invandrare lägger stor vikt vid språket. Ett sådant land är Israel, som genom sin ”Ulpan” under en relativt kort tid har åstadkommit en positiv inlärningsprocess.

Det är också av största vikt hur invandraren tas emot, att han eller hon inte ses som en belastning utan som en person som är viktig och som kan bidra till sitt nya hemland.

Ulpan är ett hebreiskt ord som betyder ”undervisning” eller ”handledning”. Språkskolan innebär intensiva studier i hebreiska, och lär den vuxne invandraren grundläggande kunskaper för att kunna förstå, tala och skriva hebreiska. Ofta kombineras detta med grundläggande undervisning rörande kulturen, demokratin, historien och geografin, och

Ulpan har ett tydligt uttalat syfte: att integrera människor så snabbt och enkelt som möjligt i det israeliska samhället.

Ulpan har i princip funnits i Israel alltsedan staten grundades 1948, när människor med vitt skilda bakgrunder skulle integreras med varandra. Det hebreiska språket blev då det sammanhållande bandet. I dag erbjuds Ulpan gratis till alla judar som invandrar till Israel genom Jewish Agency, men kursen erbjuds även av kommuner, universitet och kibbutzer. Normalt varar kursen i fem månader, och parallellt tas eventuella barn om hand för att lära sig hebreiska på ett för dem anpassat sätt. På en kibbutz kombineras studierna ofta med arbete på kollektivet.

Även om det har visat sig finnas vissa problem att lära exempelvis äldre ryskspråkiga studenter hebreiska under den korta tiden, har metoden generellt sett varit framgångsrik. Andra länder har tagit efter, och i Israel sker nu också förbättringar av pedagogik och innehåll. Det viktigaste är kanske dock att de som studerar vid Ulpan inte ses som en belastning, samtidigt som det anses självklart att den nye medborgaren ska lära sig det nya språket och det nya landets kultur.

I Sverige lär sig invandraren generellt vårt svenska språk genom svenska för invandrare, sfi. Den nuvarande regeringen har gjort stora förbättringar genom att införa tre olika grundnivåer samt nybörjar- och fortsättningskurser. Från och med den 1 september 2010 är även en bonus kopplad till undervisningen i syfte att ge incitament att snabbare uppnå godkänt resultat.

Detta är viktiga åtgärder eftersom det tidigare har funnits stora brister i sfi-undervisningen. Fortfarande finns mer att göra, och exempelvis är det angeläget att undervisning i svensk kultur, demokrati, historia och geografi integreras på ett positivt och utvecklande sätt i språkundervisningen.

Sverige behöver inte uppfinna hjulet igen, utan bör dra lärdomar från de system som andra länder framgångsrikt har utvecklat för att lära invandrare sitt nya lands språk. Här kan Israels Ulpan tjäna som förebild, tillsammans med intryck från exempelvis USA:s och Kanadas sätt att framgångsrikt integrera nyanlända. Det är angeläget att språket får bli en kraft för att positivt integrera nya svenskar, inte utestänga dem från samhället.

Tuве Skånberg (KD)